

KARTA KURSU

Nazwa	Filozofia człowieka
Nazwa w j. ang.	Philosophy of Man

Koordinator	Prof. Katarzyna Gurczyńska-Sady	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	V	
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Tematem wykładu są koncepcje podmiotowości, których autorem są najwybitniejsi filozofowie począwszy od czasów starożytnych aż do myślicieli przełomu XX i XXI. W jego trakcie zostaną omówione kwestie najbardziej dla antropologii filozoficznej klasyczne: ustami filozofów różnych epok zostaną postawione pytania o to, kim jest człowiek?, jakie jest jego miejsce w przyrodzie?, czy a jeśli tak to czym różni się od zwierząt?, czy jego życie ma cel?, czy ma sens?, jakie będą koleje dalszej jego egzystencji? I tym podobne.

Prezentacja koncepcji będzie przebiegała w porządku chronologicznym. Dzięki temu uwidacznione zostaną podobieństwa i różnice pomiędzy poszczególnymi poglądami, co pozwoli dokonać charakterystyki człowieka w jego filozoficznym ujęciu w zależności od epoki.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych terminów filozoficznych.
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	KW02 - Posiada wiedzę na temat fundamentalnych problemów etyki, filozofii człowieka, filozofii społeczno-politycznej, filozofii religii, wschodnich i zachodnich koncepcji świadomości.	
	KW03 - Z na najważniejsze dawne i współczesne koncepcje podmiotowości	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	KU06 - Prowadzi pogłębioną refleksję nad własnym życiem (jego celami, sposobami ich realizacji, hierarchiami wartości, itp.) oraz nad relacjami z innymi ludźmi.	
	KU08 - Potrafi formułować i analizować problemy teoretyczne i praktyczne oraz dobiera możliwe optymalne metody ich rozwiązywania w zakresie rozwoju indywidualnego, konfliktów i kryzysów wewnętrznych, konfliktów w obrębie hierarchii wartości, konfliktów społecznych w dynamicznie przekształcającym się społeczeństwie współczesnym.	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K03- Okazuje wsparcie i zrozumienie osobom w kryzysie egzystencjalnym – np. kryzysie tożsamości czy sensu życia.	
	K05 - Jest osobą krytyczną, ale otwartą na dyskusje i merytoryczną wymianę poglądów.	

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15	15								

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład treści merytorycznych

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X			X		
W02								X			X		
U01								X			X		
U02								X			X		
K01								X					
K02								X			X		

Kryteria oceny	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
----------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych problemów i stanowisk filozoficznych.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne oraz wykazuje zdolności interpretacyjne i komparatystyczne.
Umiejętności	Student nie potrafi opracować zadanego tematu z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie minimalnym - 50 %. Nie uczestniczy w dyskusjach, nie opracowuje indywidualnie tekstów zadanych przez nauczyciela.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 51 %. Sporadycznie zabiera głos w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 75 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 90 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się. W dyskusji przejawia brak zrozumienia innych i tolerancji lub nie zabiera głosu w ogóle.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez przygotowywanie się do zajęć, sporadyczny udział w dyskusji oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, spontaniczny udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, aktywny i twórczy udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.

Uwagi	<p>Kryteria oceny pracy pisemnej.</p> <p>Na ocenę eseju wpływają:</p> <p>Poprawne pod względem merytorycznym zreferowanie stanowiska filozoficznego (30%)</p> <p>Poprawne i konsekwentne posługiwanie się terminologią filozoficzną (15%)</p> <p>Struktura i spójność logiczna (15%)</p> <p>Racjonalność argumentacji i perswazja (20%)</p> <p>Stosowanie zasad metodyki pracy naukowej (10%)</p> <p>Styl i poprawność językowa (10%)</p>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Sokrates i Platon, Epikur – człowiek i dobro
2. Filozofia chrześcijańska – człowiek jako stworzenie Boże
3. Kartezjańska wizja człowieka a wiek XX – wprowadzenie do współczesnej antropologii filozoficznej
4. Nietzscheanizm i freudyzm koncepcja człowieka– prolegomena do współczesnych koncepcji podmiotowości
5. Egzystencja człowieka: Heidegger i Sartre
6. Fenomenologiczne ujęcie człowieka: Scheler i Merleau-Ponty
7. Obraz człowieka w filozofii dialogu: Levinas, Buber, Ebner, Rozenberg
8. Człowiek i zło: Arendt, Foucault, Agamben

Teksty w ramach ćwiczeń:

F. Nietzsche, „Z genealogii moralności”, tłum. Leopold Staff, Kraków 2006

M. Scheler, *Stanowisko człowieka w kosmosie* [w:] Tenże, *Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy*, tłum. S. Czerniak, A. Węgrzecki, Warszawa 1987

M. Heidegger, *Bycie i czas*, tłum. B. Baran, Warszawa 2004 – rozdz. 1 i 2

J.P. Sartre, *Egzystencjalizm jest humanizmem*, tłum. K. Szeżyńska-Maćkowiak, J. Krajewski, Warszawa 1998

E. Fromm, *Ucieczka od wolności*, tłum. O. Ziemilska, J. Ziemilski, Warszawa 2003 – rozdział *Dwa aspekty wolności człowieka współczesnego*

H. Arendt, *Eichmann w Jerozolimie. Rzecz o banalności zła*, tłum. Adam Szostkiewicz, Kraków, Znak 2008

M. Foucault, *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, tłum. T. Komendant, Warszawa 2020, wybrane fragmenty

Wykaz literatury podstawowej

1. A. Bielik- Robson, *Na drugim brzegu nihilizmu*, Warszawa: OWN PAN 1997.
2. T. Gadacz, *Historia filozofii XX wieku*, t.I i II., Kraków: Wydawnictwo Znak 2009.
3. Gurczyńska-Sady, K., Sady, W. *Wielcy filozofowie współczesności*, Wadowice: Wydawnictwo Marek Derewiecki 2012
4. M. Kowalska, *Dialektyka poza dialektyką*, Warszawa: Fundacja Aletheia 2000.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Haeffner G., *Wprowadzenie do antropologii filozoficznej*, Kraków: WAM 2006.
2. Czerniak, S., *Kontyngencja, tożsamość, człowiek. Studia z antropologii filozoficznej XX wieku*, Warszawa: Wydawnictwo IfiS Pan 2017
3. Drwięga M. *Człowiek między dobrem a złem. Studia z etyki współczesnej*, Kraków: Księgarnia Akademicka 2012.
4. Schnädelbach H. *Próba rehabilitacji „animal rationale”*, przeł. K. Krzemieniowa, Warszawa: Oficyna Naukowa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2